

(Moltesen) for hans overordentlige Velvillie i denne Sag. Den har ingen været i Tvivl om, den har han stadig lagt for Dagen, og jeg vil haabe, at den Velvillie, han nærer, maa være stærk nok til at kunne faa i hvert Fald nogle af Regeringspartiets Tilhængere til at gaa med ham, saa at dette Ændringsforslag kunde blive vedtaget.

R. Nielsen (Ringkøbing Amts 5te Valgkreds): Jeg vil begynde med at give min Tilslutning til Ordføreren, særlig for den Tak, han henvendte til den højt-ærede Minister, og jeg kan ligeledes rette min Tak til Finansudvalget i Anledning af den Forskel, der vil blive paa Finanslovsforslagets Udseende fra anden Behandling, naar dets Indstillinger ventelig snart blive vedtagne, idet ogsaa jeg maa anse dem i alt væsentligt for Forbedringer. Jeg tænker paa saadant noget som Bevillinger til Tidskrifter, hvilke Bevillinger tidligere vare strøgne og nu ere komne med. Nu vil det vel gaa adskillige andre som mig, at naar de læse Bilagene, ville de paa et og andet Sted være i Tvivl om, at netop det rette er truffet. Men vi maa antage, at de Mænd, som have syslet mere indgaaende med Sagerne, have bedre Betingelser for at træffe det rette i saa Henseende end vi andre. Ud fra denne Tankegang har jeg undladt at gøre Bemærkning om eller stille Forslag i anden Retning med Hensyn til et enkelt Tilfælde, hvor jeg har ment, at man ikke havde ramt det rette. Jeg kan altsaa i Almindelighed være tilfreds med, hvad der foreslaas, og særlig med den ærede Ordførers Udtalelser.

Naar jeg alligevel har begæret Ordet, er det for at gøre nogle Bemærkninger om Ændringsforslag Nr. 216 angaaende Folkeuniversitetsforedragene. Ogsaa der tror jeg, at den ærede Ordfører har ramt det rette, naar han rolig gør opmærksom paa, at den nøgterne Maade at afgøre dette Forhold paa maa være at stille Spørgsmaal om, hvorvidt der er Grund til at give Universitetsforedragene en Undtagelsesstilling. Jeg vil gøre opmærksom paa, at det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen), da han nævnede dette Ændringsforslag, begyndte med at sige, at vi have raseret Foredragsbevillingerne over en lav Sko til Landbrug, Handel, Industri o. s. v., og derefter anførte de Grunde, der skulde tale for at gøre denne Undtagelse. Jeg maa sige, at hverken hans Grunde eller de, de andre Medlemmer, der have anbefalet Ændringsforslaget, have givet, ere overbevisende for mig. Det

ærede Medlem fra Langeland sagde, at disse Foredragsrækker vare forskellige fra andre, fordi de bibragte Tilhørerne nye Synsmaader. Jeg kan ikke erkende, at de i denne Henseende ere forskellige fra andre Foredrag. Vi have paa Landet i meget stor Udstrækning haft Foredrag, som i stor Maalestok have kunnet bibringe deres Tilhørere nye Synsmaader, og som have givet sig Udslag i praktisk Arbejde i Landbruget til stor Fordel for dette. Det er derfor min Opfattelse, at der ikke tilkommer Universitetsforedragene en Fortrinnsstilling i denne Henseende. Skulde der mulig i de Udtryk, det ærede Medlem brugte, ligge noget andet, nemlig at Foredragene henvende sig til Forstanden og Tænkningen og den Side af den menneskelige Udvikling, kan det være meget rigtigt, jeg undervurderer ikke dette, men det samme kan gælde andre Foredrag, og det kan godt være, at Foredrag, der henvende sig mere til Hjertet, om jeg saa maa sige, kunne have en lige saa samfundsnyttig Betydning som de, der henvende sig til Forstanden.

Det ærede Medlem fra Vinderup (Moltesen) vilde ogsaa godtgøre, at Universitetsforedragene vare noget helt andet end andre Foredrag, og sagde, at Folkeuniversitetsforeningen var en Institution. Jeg kom derved til at tænke paa, at Grundtvig, da han i sin Tid raillerede stærkt i sit Tidskrift „Danskeren“ over det Udtryk, de Nationalliberale, der vilde have en fri Forfatning, brugte, nemlig en Konstitution, skrev, at dette fremmede Ord kunde bruges til alt muligt. Det samme gælder Ordet: Institution. Da jeg antager, at Institution ikke betyder andet end Indretning, ser jeg ikke, at der af den Grund er nogen Forskel mellem Universitetsindretningen og andre Indretninger, der omfatte Foredrag, nemlig Landbrugs-, Industri- og Handelsforedrag. Skulde der være nogen Forskel, forekommer det mig at være den, at de sidstnævnte Foredrag skyldes Krav nedenfra, fra den almindelige Befolkning, som har søgt at faa Mænd, som kunde bidrage til Løsning af de Spørgsmaal, der ligge denne Del af Befolkningen paa Sinde, medens derimod den førstnævnte Art af Foredrag er fremkommen ovenfra som Udslag af en Trang til at sprede sin aandelige Viden ud over Folket, men at det sidstnævnte skulde være mere samfundspaakrævet end det andet, tror jeg ikke. Det ærede Medlem fra Vinderup manede et Skræmmebillede frem, om jeg tør bruge det Udtryk; idet